

Az Élelmiszertudományi Komplex Bizottság (ÉKB) Élelmiszeralitikai Munkabizottsága 1990. október 11-én a Központi Élelmiszeripari Kutatóintézetben kibővített ülést tartott. A kibővített ülés napirendje a következő volt:

1. Megnyitó
2. Az elmúlt 5 év munkájának ismertetése
3. Választás
4. Egyéb

1. Biacs Péter üdvözölte a kibővített ülés résztvevőit és külön köszöntötte a megjelentek közül Holló János akadémikust, az ÉKB elnökét és Takácsné Keszegh Mártát, az MTA Kémiai Tudományok Osztályának titkárát. Ismertette a kibővített ülés napirendjét és röviden értékelte a Munkabizottság munkáját az elmúlt 5 évben.

2. A Munkabizottság megalakulásának körülményeiről, melyben Holló János akadémikus kezdeményező szerepet vállalt, és az azóta végzett munkáról Molnár Pál számolt be.

Az MTA—MÉM Élelmiszertudományi Komplex Bizottság azzal a céllal hozta létre 1986-ban az Élelmiszeralitikai Munkabizottságot, hogy elősegítse a kémiai, fizikai-kémiai, biológiai, mikrobiológiai és érzékszervi vizsgálati módszerek, valamint matematikai-statisztikai értékelésük fejlesztését és adaptálását élelmiszerek vizsgálatára.

A Munkabizottság 24 taggal alakult meg, melynek létszáma az állandó meghívottként megjelent érdeklődőkkel folyamatosan bővült. Tudományos minősítésük szerint a tagok közül kettő a tudományok doktora és 17 kandidátus.

A Munkabizottság 1986-ban a KÉKI-ben tartotta alakuló ülését, melyen Pungor Emő, Varsányi Ivá, Biacs Péter és Molnár Pál előadásaihoz kapcsolódva megvitatásra kerültek a bizottság célkitűzései és programja. A Munkabizottság második ülését az Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Központban Budapesten tartotta. A Központ tevékenységének megismerésén kívül az „Enzimalitikai, elektroforetikus és immuntechnikák az élelmiszerek vizsgálatában” ankét eredményeit értékelte a Munkabizottság.

A Munkabizottság 1987-ben Szegeden kibővített tudományos ülést tartott. Az ülésen — a munkabizottsági tagokon kívül — részt vett Burger Kálmán, egyetemi tanár (JATE), aki „A műszeres analitikai szerepe a bioaktív vegyületek vizsgálatában” címmel előadást tartott, valamint Gasztonyi Kálmán, az ÉKB alelnöke és Takácsné Keszegh Márta, az MTA Kémiai Osztályának tudományos titkára. Az ülés résztvevői megvitaták a vendéglátó Kertészeti és Élelmiszeripari Egyetem Élelmiszeripari Karának az OKKFT G/8 kutatási-fejlesztési program 1. Alprogramjának keretén belül végzett analitikai kutató tevékenységét, valamint megtekintették a Központi Laboratóriumot és egyes oktatási egységeket. A Munkabizottság a Gabonatermesztési Kutató Intézetben tájékozódott a gabonafélék nemesítésével kapcsolatos eredményekről és feladatokról, valamint látogatást tett az Intézet Lisztlaboratóriumában. A Csongrád megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomáson előadást hallgattak meg az élelmiszeralitikai jellegű fejlesztésekről és megtekintették az Állomás Élelmiszervizsgáló Laboratóriumát.

A Munkabizottság 1988-ban az éves munkatervének megfelelően a BME Általános és Analitikai Kémiai Tanszékén, valamint a Székesfehérvári Hűtőipari Vállalatnál két tudományos ülést tartott. Az első ülésen megtárgyalta és elfogadta a Munkabizottság alapokmányát, melyet a MTA Kémiai Osztályának benyújtott. Ezen az ülésen került sor a Munkabizottság 7 tudományos munkacsoportjának létrehozására és koordinátorainak felkérésére is. Külön ülést tartott Nguyen Hung vietnami aspiráns „Szelektív membránelektrodok ion meghatározásához” témájú kandidátusi disszertációjának munkahelyi védele lebonyolítására.

A Munkabizottság 1989 januárjában a Bács megyei Állategészségügyi és Élelmiszer Ellenőrző Állomás tevékenységével ismerkedett meg és megtekintette a Kecskeméti Konzervgyár

minőségellenőrző laboratóriumát. Az 1989. május 31-én megtartott kihelyezett ülésen az Országos Élelmezés- és Táplálkozástudományi Intézet feladatait és munkáját ismertette Bíró György, majd a Munkabizottság meglátogatta az OÉTI laboratóriumait. A novemberi kihelyezett ülésen a KÉE Élelmiszeripari Főiskolai Kar (Szeged) megtekintésén túl a spektroszkópiás módszerek élelmiszeranalitikai alkalmazásáról ankétot tartottak. A hat előadás a hagyományos módszerek mellett felölelte a PAS, a NIR/NIT és a színmérési technikák fejlődését is.

A Munkabizottság az elmúlt ciklusban a következő tudományos rendezvények rendezőjeként, illetve társrendezőjeként működött közre:

- Az MTA Kromatográfia Munkabizottságával és a MÉTÉ-vel együttműködve 1987. november 19—20-án Budapesten „Nagy hatékonyságú folyadékkromatográfiás (HPLC-s) módszerek fejlesztése és alkalmazása az élelmiszeranalitikában” c. tudományos ülés.

- Az Európai Minőségügyi Szervezet (EOQC) Élelmiszeripari Bizottságának 2. Konferenciája „Current Trends in Quality Control in the Food Industry” Zürich, 1987. szeptember 16—18.

- Az Élelmiszer-Minőségellenőrzés VII. Tudományos Konferenciája Eger, 1987. október 30—31.

- Az OKKFT G—8/1. Alprogram poszterbemutatója „A minőségmérés objektív módszerei” címmel 1988. március 3—4-én Budapesten.

- Élelmiszeranalitikai Ankét, Székesfehérvár, 1988. május 18.

- Az 1988. május 26—27-én Budapesten megtartott VII. Élelmiszertudományi Konferencia.

- Az Élelmiszer- és Agroanalitikai Szekció ülése az 1988. július 13—16. között Pécsen megtartott Vegyészkonferencia keretén belül.

- „Reológiai élelmiszervizsgálati módszerek” témájú tudományos ankét 1988. október 13-án Martonvásáron.

- 5. Enzimológiai ankét 1988. november 17—18-án Budapesten.

- Az Élelmiszer-Minőségellenőrzés VIII. Tudományos Konferenciája Szombathely, 1989. szeptember 21—23.

- Kromatográfiai Vándorgyűlés Balatonszéplak, 1989. szeptember 4—6.

- Spektroszkópiai Ankét, Szeged, 1989. november 9.

3. A Munkabizottság elnökének és tagjának megválasztására Markó Lászlónak, az MTA Kémiai Tudományok Osztálya osztályelnökének iránymutatása és felkérése alapján került sor. Az eredetileg jelentkezett 48 főből a választás időpontjáig 42 fő küldte meg, illetve adta le szavazatát az elnök személyére és jelölte meg az előírások szerinti 20 munkabizottsági tagot. A szavazólapok értékelése alapján a Munkabizottság elnökévé Biacs Pétert 22 szavazattal választották meg; rajta kívül szavazatot kapott még névsor szerint: Farkas József, Gasztonyi Kálmán, Horváth György, Kulcsár Ferenc, Molnár Pál, Petró Ottóné, Salgó András és Soós Katalin.

A szavazatban résztvevők a Munkabizottság tagjait a következő hároméves ciklusra návsorban az alábbiak szerint választották meg: Aczél Attila, Béndek György, Boross Ferenc, Domoki János, Dworschák Ernő, Gasztonyi Kálmán, Gábor Miklósné, Harkayné Vinkler Margit, Kaffka Károly, Kulcsár Ferenc, Mihályi Györgyné, Molnár Pál, Moór József, Petró Ottóné, Salgó András, Sarudi Imre, Sebők András, Selmeci György, Soós Katalin, Varsányi Iván, Várdi Mária, Farkas József akadémikus automatikusan tagja a Munkabizottságnak. A többiek állandó megbízottként vehetnek részt a munkabizottsági üléseken, gyakorlatilag ugyanazokkal a lehetőségekkel, mint a munkabizottsági tagok.

Az újonnan alakult Munkabizottság megválasztott elnöke Molnár Pált kérte fel ismét a titkári teendők ellátására.

4. A kibővített ülésen a következő kérdések megtárgyalása során alakult ki állásfoglalás, illetve kaptak tájékoztatást a megjelentek:

- A javasolt Élelmiszermínőségügyi Munkabizottságot a feladatoktól függően továbbra is ad hoc bizottságként lenne célszerű működtetni.

— Az élelmiszerellenőrzés nemzetközi és hazai jelentősége az élelmiszeranalitika vonatkozásában tovább fog növekedni, ezért az illetékeseknek törekedni kellene a szervezeti kérdések megoldására.

— A KÉKI 1990. október 15-én „Nyitott Nap”-ot tartott.

— Az „Élelmezésügyi Világnap” alkalmából Dr. Mándy Endre, az FM közigazgatási államtitkára a KÉKI-ben 1990. október 16-án rendezett ülés keretében előadást tartott az élelmiszeripari fejlesztési elképzeléseiről.

— A Munkabizottság társrendezőként 1990. november 15-én Győrben az élelmiszeripari nyersanyagok minősítési kérdéseiről ankétot szervezett.

— A GC—MS vizsgálati rendszer megtekintésére a KKKI-ben egy későbbi munkabizottsági ülés alkalmával kerül sor.

HAZAI LAPSZEMLE

Összeállította: Molnár Pál

- Aubrecht E.: Immunanalitikai módszerek alkalmazása az élelmiszervizsgálatokban. III. Élelmezési Ipar 44 (1990) 1, 3—8.
- Szabó O-né és Peró O-né: Citruszlevelek minősége és minőségellenőrzése. Élelmezési Ipar 44 (1990) 1, 21—25.
- Gönczy Á.: A kolozsvári élelmiszerellenőrzés rövid története (1889—1944). Élelmezési Ipar 44 (1990) 1, 31—32.
- Somogyi L.: Az élelmiszerek tárolásközbéli minőségváltozásának egy lehetséges modellje. Élelmezési Ipar 44 (1990) 2, 61—63.
- Wágner A.: A Gries-Ilosvay-féle nitrátkimutatás reakciókinetikai méretezése. Tejipar 40 (1990) 1, 19—21.
- Kiss Gy. és Mtsai.: Maradványszerek a tejben. A tiszántúli terület tehéntej- és juhtej maradványszer tartalmának alakulása. Tejipar 40 (1990) 1, 22—26.
- Mohos F.: A minőség, mint a felzárkózás alapvető követelménye. 2. rész. Édesipar 40 (1990) 2, 40—47.
- Farkas J.: Az élelmiszerek jó mikrobiológiai minőségét szolgáló irányítási rendszer. Húsipar 39 (1990) 1, 11—14.
- Boros I-né.: Vízáktívitas jelentősége a húskészítmények minőségének megítélésében és becslésének lehetőségei. Húsipar 39 (1990) 1, 15—19.
- Szilli M.: Konzerválószeret tartalmazó csomagolt kenyerek tárolhatósága. Sütőipar 36 (1989) 3, 206—210.
- Adamát J.: Fejlesztés és termékminőség a sütőiparban. Sütőipar 36 (1989) 3, 212—217.
- Groska L. és Révész I-né.: Borotvakrémek minőségellenőrzési lehetőségeinek vizsgálata közeli infravörös reflexiós (NIR) technikával. Olaj, szappan, kozmetika 39 (1990) 1, 18—22.
- Kiss R.: A kozmetikai és háztartásvegyipari termékek műanyag csomagolószereinek alkalmazási kérdései. Olaj, szappan, kozmetika 39 (1990) 1, 22—25.
- Boros L. és Mtsai.: Gyártmánytervezési módszer alacsony kátrányhozamú cigaretták kialakításához. Magyar Dohányújság 98 (1990) 1, 19—24.
- Gönczy Á.: A dohánygyártmányok minősége számokban (1970—1988) Magyar Dohányújság 98 (1990) 1, 25—27.
- Lékó L-né.: Hazai és licenccigártmányok minőségellenőrzése és minősége az Egri Dohánygyárban. Magyar Dohányújság 98 (1990) 1, 30.
- Horváth G.: Gondolatok az élelmiszervizsgálatok továbbfejlesztésére 1992 tükrében. Élelmezési Ipar 44 (1990) 3, 85—88.